

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је члан 97. став 1. тачка 7) Устава Републике Србије, којим је утврђено да Република Србија уређује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Законом о уговорима о превозу у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 38/15 - у даљем тексту: Закон) уређују се уговорни и други облигациони односи у области јавног превоза путника и ствари у унутрашњем железничком саобраћају.

Имајући у виду предмет овог закона, исти је од нарочитог значаја за функционисање путничког и теретног железничког саобраћаја у Републици Србији.

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је, у складу са динамиком из Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније, односно његовим планом доношења прописа за период 2018-2021, покренуло поступак за доношење Нацрта закона о изменама и допунама закона о уговорима о превозу у железничком саобраћају (у даљем тексту: Нацрт закона).

Нацртом закона спроводи се даљи поступак усклађивања са правним тековинама Европске уније, односно Уредбом (ЕЗ) бр. 1371/2007 Европског парламента и Савета од 23. октобра 2007. о правима и обавезама путника у железничком саобраћају и то у области права путника. Ово усклађивање се пре свега односи на услове и правила у погледу одговорности превозника код кашњења возова, услове делимичног или потпуног повраћаја тј. накнаде цене карте у случају кашњења воза, као и права особа са инвалидитетом и особа са смањеном покретљивошћу које користе услугу железничког превоза.

Поред тога, Нацртом закона врши се усклађивање терминологије коришћене у Закону са Законом о железници („Службени гласник РС”, бр. 41/18), даље усклађивање терминологијом из Уредбе (ЕЗ) бр. 1371/2007, као и отклањају технички недостаци текста Закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона предложена је измена члана 4, односно брисање става 1. и измена осталих ставова ради усклађивања са терминологијом из Уредбе 1371/2007 о правима и обавезама путника у железничком саобраћају и релацијама на постојећем слободном железничком тржишту које у време доношења Закона било практично монополско.

Чланом 2. Нацрта закона врше се измене у члану 5. Закона, тако што се врши усклађивање дефиниција са постојећим у Закону о железници или допуњавање оним из Уредбе 1371/2007 о правима и обавезама путника у железничком саобраћају.

Чланом 3. Нацрта закона врши се правнотехничка редакција члана 9. Закона тако што се речи у ставу 1: „Закон о железници („Службени гласник РС”, број 45/13)” замењују речима: „законом којим се уређује железница”, а у ставу 2. бришу речи: „објави ред вожње на одговарајући начин, у штампаној и електронској форми, а” ради усклађивања са

одредбама Закона о железници који предвиђа обавезу објављивања реда вожње искључиво за управљача инфраструктуре.

Чланом 4. Нацрта закона после члана 14. додају се чл. 14а – 14д којима се врши даље усклађивање са Уредбом 1371/2007 о правима и обавезама путника у железничком саобраћају и уређује питање неискоришћености резервације кривицом превозника, повраћај цене карте, преусмеравања у случају кашњења воза, накнада цене карте, пружање помоћи у слушају кашњења воза и случај потпуног или делимичног губитка или оштећења опреме коју користи особа са инвалидитетом или особа са смањеном покретљивошћу. Са изузетком члана 14а. (неискоришћеност резервације), 14д (губитак или оштећење опреме) и ст. 1. и 5, за остале одредбе важи одложена примена, то у трајању од две године за чл. 14б и 14в, а до ступања Србије у Европску унију или у складу са Уговором о оснивању транспортне заједнице („Сл. гласник РС”, број 11/2017) за ст. 2, 3. и 4. члана 14г.

Чланом 5. Нацрта закона предложено је да за закључивање и реализацију уговора о превозу путника, у делу који није уређен овим законом, сходно се примењују одговарајуће одредбе Дела II, III, IV, V, VI и VII Јединствених правила за уговор о међународном железничком превозу путника - Додатка А (СIV), Конвенције о међународним железничким превозима (COTIF) од 9. маја 1980. године од 9. маја 1980. године.

Чланом 6. Нацрта закона после члана 40. додаје се члан 40а. којим се путнику гарантују услови који не могу бити неповољнији у односу на услове прописане Законом (већ постојећа одредба у Закону о железници која је пренета у Нацрт закона ради потпуног уређења предметне материје у једном закону).

Чланом 7. Нацрта закона предложена је замена речи у члану 41. став 3: „На захтев корисника може се закључити” са речима: „Превозник и корисник превоза могу да закључе”, ради практичније примене одредбе.

Чланом 8. Нацрта закона врши се правнотехничка редакција у члану 42. став 2. заменом речи: „у превозу“ речима :“о превозу”.

Чланом 9. Нацрта закона у члану 43. став 1. после речи: „овим” додају се речи: „или другим” имајући у виду да је пријем одређених врста робе на превоз забрањен другим законима.

Чланом 10. Нацрта закона предложено је да се у члану 44. став 2. речи: „На захтев корисника може се закључити” замењује речима: „Превозник и корисник превоза могу да закључе” ради практичније примене одредбе.

Чланом 11. Нацрта закона предложено је да се у члану 45. став 1. после речи: „колским“ додају речи: „односно товарним“, а после речи: „колског” додају се речи: ” или товарног”, ради практичније примене одредбе.

Чланом 12. Нацрта закона врши се измена у члану 55. ради практичнијег тумачења и примене одредбе.

Чланом 13. Нацрта закона врши се правнотехничка редакција у члану 59. став 3. заменом речи: „дужан је” са речју: „дужан”.

Чланом 14. Нацрта закона врши се правнотехничка редакција у члану 72. став 1. тачка 8) заменом речи: „Царинским законом („Службени гласник РС”, бр. 18/10 и 112/12)” речима: „законом којим се уређује царина”.

Чланом 15. Нацрта закона врши се правнотехничка редакција у члану 83. став 2. тако што се после речи: „имаоца” додаје реч: „права”.

Чланом 16. Нацрта закона врши се усклађивање терминологије у чл. 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 16, 23, 24, 25, 28, 31, 32, 41, 44,49,51, 59, 62, 66, 68, 69, 77, 79, 81, 83, 84, 85, 90, 93,

98, 100, 101, 102, 105, 112, тако што се реч: „тарифа” у одређеном падежу замењује се речима: “општим условима превоза” у одговарајућем падежу, у складу са променом дефиниције из члана 2 тачка 20а) Нацрта закона.

Чланом 17. Нацрта закона утврђује се ступање закона на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим чланова 14б и 14в, који почињу да се примењују две године од дана ступања на снагу овог закона, и ст. 2, 3. и 4. члана 14г који почињу да се примењују наредног дана од дана приступања Републике Србије Европској унији, односно даном почетка пуне примене Транспортне заједнице у складу са чланом 40. Уговора о оснивању транспортне заједнице („Сл. гласник РС”, број 11/2017) и чланом 1. Протокола VI – Прелазни аранжмани између Европске уније, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране, ако почетак те пуне примене наступи пре приступања Републике Србије Европској Унији.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТАВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За примену овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.